

Factsheet

F-gassenverordening

Versie september 2017

DE FEITEN

Op 20 mei 2014 is de nieuwe F-gassenverordening (EU) nr. 517/2014 gepubliceerd in het officiële blad van de Europese Unie. De verordening is in werking getreden op 9 juni 2014 en is van toepassing sinds 1 januari 2015 in alle 28 Europese lidstaten. De verordening (EG) nr. 842/2006 is ingetrokken.

Doel van de verordening is het milieu te beschermen door de uitstoot van gefluoreerde broeikasgassen te verminderen. Bij de F-gassenverordening horen een aantal uitvoeringsverordeningen:

- (EU) nr. 1191/2014 (verslaglegging);
- (EU) nr. 2015/2067 (wederzijdse erkenning);
- (EU) nr. 774/2014 (vaststelling referentiewaarden);
- (EU) nr. 2015/2068 (etikettering).

De oudere (EG) nr. 842/2008 (opleidings- en certificeringsprogramma's en (EG) nr. 1516/2007 (lekcontroles) blijven van kracht tot het moment totdat de Europese Commissie deze zal herzien.

Er zijn door AREA in samenwerking met de Europese Commissie 'guidelines' gepubliceerd om interpretatie van de verschillende artikelen te verduidelijken. Hiervan is een Nederlandse vertaling opgesteld.

De wetteksten en zowel de Nederlandse als de Engelse versie van het AREA F-gassenhandboek zijn te downloaden vanaf de F-gassenpagina op de website van de NVKL.

Er zijn een aantal momenten (2017, 2020, 2022) van evaluatie vastgelegd waarop de Europese Commissie de effecten van de F-gassenverordening evalueert en rapporteert. Hierbij worden verschillende stakeholders betrokken in een zogenaamd consultatie forum. Hierin worden installateurs en leveranciers bij voorkeur vertegenwoordigd door Europese koepelorganisaties als AREA en EPEE.

Factsheet F-gassenverordening

IN DE PRAKTIJK

De belangrijkste zaken in de nieuwe verordening zijn:

Terugfaseringsschema

De kern van de nieuwe F-gassenverordening is een geleidelijke afbouw van het op de markt brengen van HFK's (GWP > 150) volgens een zogenaamd 'terugfaseringsschema'. In dit schema wordt het op de markt brengen van HFK's teruggebracht van 100% in 2015 naar 21% in 2030. Het volledige schema is:

Jaren	Percentage
2015	100%
2016 - 2017	93%
2018 - 2020	63%
2021 - 2023	45%
2024 - 2026	31%
2027 - 2029	24%
2030	21%

Quotumregeling

Er wordt een quotumsysteem ingevoerd waarbij importeurs/fabrikanten quota krijgen toegewezen op basis van het gemiddelde van de door hun gerapporteerde hoeveelheden HFK's die zij op de markt hebben gebracht in het voorgaande jaar. Deze quota betreffen niet het absolute aantal kg koudemiddel maar het CO₂-equivalent hiervan.

Voorbeeld: 1 kg R134a komt overeen met 1,430 ton CO₂-equivalent. Quota worden geregistreerd in een door de Europese Commissie beheert elektronisch register.

Meer informatie over de quotumregeling is te lezen in een aparte factsheet. Deze is te downloaden vanaf de F-gassenpagina.

Bijvalverbod

Eén van de extra maatregelen is het verbod op bijvullen van koelinstallaties die gevuld zijn met een HFK met een GWP groter dan 2500 (zoals R404A en R507A). Dit ziet er als volgt uit:

- Bijvalverbod voor installaties met een nieuw geproduceerd HFK-koudemiddel met een GWP groter dan 2500 per 1 januari 2020;
- Bijvullen toegestaan met geregenereerd/gerecycleerd HFK-koudemiddel tot 1 januari 2030;
- Geldt niet voor installaties met een koudemiddelinhoud kleiner dan 40 ton CO₂-equivalent (lees circa 10 kg R507A/R404A);
- Geldt niet voor militaire apparatuur;
- Geldt niet voor vriestoeepassingen die met een temperatuur werken lager dan -50°C.

De regels voor gerecyclede HFK-koudemiddelen (GWP groter dan 2500) zijn overigens anders dan de regels zoals we die kennen voor het bijvullen met gerecyclede R22. Deze koudemiddelen mogen ook worden gebruikt in andere installaties dan van de eigenaar waaruit deze zijn teruggewonnen of dan door de partij die heeft teruggewonnen.

Vorgevulde installaties/apparaten

Er is geen verbod op het in de fabriek voorvullen van apparatuur/installaties opgenomen. Wel zijn producenten gebonden om vorgevulde apparaten/installaties te registreren en te voorzien van een conformiteitsverklaring. De koudemiddelen dienen aantoonbaar onder het quotumsysteem te vallen.

Factsheet F-gassenverordening

Tevens mogen voorgevulde apparaten/installaties alleen nog worden verkocht aan gecertificeerde bedrijven of aan eindgebruikers die kunnen bewijzen dat de installatiewerkzaamheden worden uitgevoerd door een gecertificeerd bedrijf.

Toeslag op koudemiddelen

Er komt **geen** toeslag op HFK's die importeurs/leveranciers moeten afdragen aan de Europese Commissie.

Nieuwbouw verboden

Om de terugfasering extra kracht bij te zetten zijn er een aantal verboden in de verordening opgenomen voor het nieuw op de markt brengen (nieuwbouw) van apparaten en installaties. Dit zijn:

- Huishoudelijke koel- en vrieskasten GWP groter dan 150 per 1 januari 2015;
- Hermetisch gesloten commerciële koel en vrieskasten GWP groter dan 2500 per 1 januari 2020;
- Hermetisch gesloten commerciële koel en vrieskasten GWP groter dan 150 per 1 januari 2022;
- Stationaire koel- en klimaatapparatuur/installaties GWP groter dan 2500 per 1 januari 2020;
- Centrale koelsystemen voor commerciële koeling (retail) met een koelvermogen groter dan 40KW en een GWP groter dan 150 per 1 januari 2022. Dit geldt niet voor cascadesystemen, hierbij mag het primaire circuit gevuld zijn met een GWP kleiner dan 1500;
- Mobiele hermetisch gesloten airco's GWP groter dan 150 per 1 januari 2020;
- Single split-airco's met een koudemiddelinhoud kleiner dan 3 kg en een GWP groter dan 750 per 1 januari 2025.

Frequentie lekcontroles wijzigt ingrijpend

De frequentie van het aantal lekcontroles is gewijzigd per 1 januari 2015 en is niet meer gebaseerd op het aantal kg koudemiddelinhoud maar op basis van de equivalente inhoud uitgedrukt in tonnen CO₂.

Het nieuwe schema ziet er als volgt uit:

Inhoud	Frequentie lekcontroles	
	Zonder lekdetectie	Met lekdetectie
<i>Ton CO₂ equivalent</i>		
5 tot 50	1 x per 12 maanden	1 x per 24 maanden
50 tot 500	1 x per 6 maanden	1 x per 12 maanden
500 en meer	n.v.t.	1 x per 6 maanden

Voorbeeld 1: een installatie gevuld met 2 kg R404a hoeft in de huidige situatie niet te worden gecontroleerd op lekkage. Deze installatie heeft omgerekend een inhoud van 7,84 ton CO₂-equivalent. Dit is meer dan 5 ton CO₂-equivalent. Dus lekcontrole is verplicht per 1 januari 2017.

Voorbeeld 2: een installatie gevuld met 3,2 kg R134a moet in de huidige situatie 1x per 12 maanden worden gecontroleerd op lekkage. Deze installatie heeft omgerekend een inhoud van 4,58 ton CO₂-equivalent. Dit is minder dan 5 ton CO₂-equivalent. Dus is lekcontrole al sinds 1 januari 2015 niet meer verplicht.

Lekdetectiesystemen

De verandering van kg koudemiddelinhoud naar ton CO₂-equivalent kan, afhankelijk van het type koudemiddel, ook gevolgen hebben voor de eisen aan bestaande installaties.

In de huidige situatie is het voor systemen met een koudemiddelinhoud van meer dan 300 kg verplicht om te zijn voorzien van een lekdetectiesysteem. In de nieuwe situatie geldt dit voor alle bestaande en nieuwe systemen met

Factsheet F-gassenverordening

een inhoud van 500 en meer ton CO₂-equivalent. Bovendien dient het lekdetectiesysteem elke 12 maanden te worden gecontroleerd op goed functioneren.

Voorbeeld: Een installatie gevuld met 200 kg R404A hoeft op dit moment niet te zijn voorzien van lekdetectie. Deze installatie heeft omgerekend een inhoud van 708,4 ton CO₂-equivalent en moet dus al vanaf 1 januari 2015 zijn voorzien van lekdetectie.

Logboeken

Voor het logboek of apparatuur register geldt dat alle lekcontroles moeten worden geregistreerd. Dit betekent dat ook de ondergrens voor het verplicht bijhouden van een logboek per 1 januari 2017 is veranderd van 3 en meer kg koudemiddel naar 5 en meer ton CO₂-equivalent. De gegevens vanuit de logboeken moeten zowel bij de eigenaar als bij de installateur 5 jaar worden bewaard. Dit logboek mag net als de werkbonden ook digitaal worden bewaard. Voorwaarde is wel dat ze ten allen tijden geraadpleegd kunnen worden, bijvoorbeeld ook tijdens een storing buiten kantooruren.

Kenplaten

Vanaf 1 januari 2017 moet nieuw op de markt geplaatste apparatuur/installaties worden voorzien van kenplaten/etiketten die naast het type koudemiddel en de hoeveelheid in kg ook het GWP van het koudemiddel en de hoeveelheid CO₂-equivalent bevatten (in de taal van het land waarin het op de markt wordt gebracht). Als het een hermetisch gesloten apparaat betreft moet dit ook worden vermeld.

BRL100

Vanaf 1 januari 2015 is het Besluit en de Regeling gefluoreerde broeikasgasen en ozonlaagafbrekende stoffen herzien. Deze Nederlandse wetgeving geven uitvoering aan de verplichte certificering van personen en bedrijven die handelingen verrichten aan installaties waarin F-gassen (HFK's) of ozonlaagafbrekende stoffen (HCFK's) zijn toegepast, zoals omschreven in de F-gassenverordening (Artikel 10) en de Ozonverordening. Voor de eisen die aan personen en bedrijven worden gesteld, wordt in bovengenoemde nationale wetgeving verwezen naar:

- BRL100 (beoordelingsrichtlijn voor het certificaat F-gassen voor ondernemingen);
- BRL200 (beoordelingsrichtlijn voor het certificaat F-gassen voor personen).

Voor meer informatie over dit onderwerp

Neem contact op met Rik van Berkel via rik@nvkl.nl of telefoon: 079 – 35 31 163.